

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/29

KARAR NO : 1981/760

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ayhan Sırhanve arkadaşları

O L A Y : Kuruluş amacı, Güngören halkının sosyal sorunlarına eğilmek olan "Güngören Halk Birleşme ve Dayanışma Derneği" nin amacı dışında, ideolojik ve gizli çalışmalar yaptığı, dernek kurucusu olan sanıkların; derneğe gelip gidenlere Marks-Lenin ve 'lao'ya ait kitapları okutarak komünizm propagandası yaptıkları, yasa dışı eylemlerde bulunan Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan gibi kişilerin eylemleri doğrultusunda eylem yapmak için derneğe gelip gidenleri bilindirdikleri, bunları suç işlemeye teşvik, kanunun cürüm saydığı fiili açıkça överek kanunlara iteatsizliğe teşvik ve tahrik ettikleri, dernek lokalinde bulunan afiş, pankart, dergi ve kitaplarla komünizm propagandası yaptıkları ileri sürülerek sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-3-4., 311/1., 312. ve 173/son. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 11.7.1979 gününde, 1977/388-1979/249 sayılı ile; Anayasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü, 4/16 sayılı kararına dayanarak davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığından bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, 22.8.1980 gününde, 1980/590 sayılı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânından önce işlendiği, sıkıyönetim ilânını gerektiren sebeplerden bulunmadığı, sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının olmadığı, davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref T. lungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 23.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporunu il dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Atılı suçun amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşüren, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak olduğundan, bu suçların Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suç ile, genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulunda gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.7.1979 günlü, esas 1977/388, karar 1979/249 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 23.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

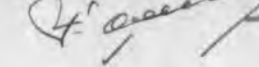
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

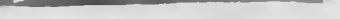
Üye

Fethi Özdural

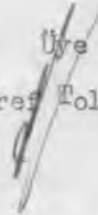
Üye

İsmail Özü

Üye

Şeref Polungüç

Üye

Orhan Erdem

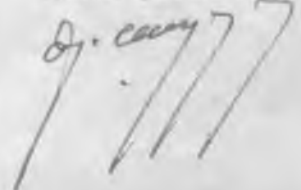
Üye

Orhan Ertoşun

Üye

Hasan Çelikkale

29.12
t/c